

9843 - Namazda imamı geçmek (imamdan önce hareket etmek)

Soru

Bizim mescitte bazı insanların namazda imamın hareketine dayanarak imamdan sonra değil de onunla birlikte hareket ettiklerini, hatta bazen imamdan önce hareket ettiklerini görmekteyiz. Bu davranışın hükmü nedir?

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

Ebu Hureyre'den -Allah ondan râzı olsun- rivâyet olunduğuna göre, Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuştur:

إِنَّمَا جُعِلَ الْإِمَامُ لِيُوتَمَّ بِهِ فَإِذَا كَبَّرَ فَكَبِّرُوا وَلَا تُكَبِّرُوا حَتَّى يُكَبِّرَ، وَإِذَا رَكَعَ فَارْكَعُوا وَلَا تَرَكَعُوا حَتَّى يَرَكَعَ، وَإِذَا قَالَ: سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمِدَهُ، فَقُولُوا: رَبَّنَا لَكَ الْحَمْدُ، وَإِذَا سَجَدَ فَاسْجُدُوا وَلَا تَسْجُدُوا حَتَّى يَسْجُدَ، وَإِذَا صَلَّى قَائِمًا فَصَلُّوا قِيَامًا ، وَإِذَا صَلَّى قَاعِدًا فَصَلُّوا قُعُودًا أَجْمَعِينَ. [رواه أبو داود بسندٍ صحيح]

"İmam, ancak kendisine uyulması içindir. Bundan dolayı o tekbir getirdiğinde (ardından) siz de tekbir getirin. O tekbir getirmediğiçe siz de tekbir getirmeyin. O rükû'a vardığında (ardından) siz de rükû'a varın. O rükû'a varmadıkça siz de rükû'a varmayın. O 'Semiallâhu limen hamideh' dediğinde, (ardından) siz de 'Rabbenâ leke'l-hamd' deyin. O secde ettiğinde (ardından) siz de secde edin. O secde etmediğiçe siz de secde etmeyin. O ayakta namaz kıldığında, siz de ayakta namaz kılın. O oturarak namaz kıldığında, siz de topluca oturarak namaz kılın." (Ebu Davud, sahih bir senedle rivâyet etmiştir. Bu, Ebu Davud'un lafzıdır. Hadisin aslı, Buhârî ve Müslim'dedir.)

Bu hadisten, imamın ardından onu takip etmenin farz olduğu, namazın içindeki bütün hareket, davranış ve sözlerde onun örnek olduğu anlaşılmaktadır. Bu sebeple ona aykırı hareket edilmesi câiz değildir. İmama uyan kimsenin, namaz içindeki hareketlerinin, imamın hareketlerinden sonra olması daha fazîletlidir. Buna göre imama uyan kimsenin hareketleri, imamın hemen akabinde

olmalıdır. Namazın bir rüknünden diğere bir rüknüne geçişte imamdan geri kalmamalıdır. Çünkü hadiste geçen "fâ" bağlacı, imamın hareketleri ile imama uyan kimsenin hareketleri arasındaki tertip ve takibe (yani sıraya ve imamı takip etmeye, onun ardından hareket etmeye) delâlet eder.

Aynı şekilde bu hadisten, namazda imamı geçmenin haram olduğu, eğer kasten imamdan önce hareket edilirse, namazın bâtil olacağı ve imamdan geride kalmanın, imamı geçmek gibi câiz olmadığı anlaşılmaktadır.

Nebi -sallallahu aleyhi ve sellem-'in:

"İmam, ancak kendisine uyulması içindir." Sözündeki "İ'timâm" kelimesi, örnek almak ve uymak anlamına gelir. Birisine uyan kimsenin durumu; uyduğu kimseyi geçmemesi ve onunla aynı anda hareket etmemesi, aksine onun ardından hareket etmesidir.

Allah Teâlâ en iyi bilendir.